

DER DRAUMAR BLIR RØYNDOM

Finansrapport 2017

Lindås kommune

Mars 2018

INNLEIING

Ifølgje det vedtekne finansreglementet skal rådmannen etter årets utgang leggje fram ein rapport for kommunestyret som viser utviklinga gjennom året og status ved utgangen av året for finansområdet.

Dokumentet inneheld:

Kapittel 1: forvaltning av ledig likviditet og andre midlar berekna til driftsformål

Kapittel 2: forvaltning av langsiktige finansielle aktiva

Kapittel 3: forvaltning av gjeldsportefølgje og øvrige finansieringavtalar

Kapittel 4: vurdering og kvalitetssikring av finansiell risiko

1 FORVALTNING AV LEDIG LIKVIDITET OG ANDRE MIDLAR BEREKNA FOR DRIFTSFORMÅL

1.1 Fordeling på dei ulike plasseringsalternativ/typar aktiva i kroner (marknadsverdiar) og i prosent av dei samla midlane til driftsformål

1.1.1 Bankinnskot

Tabellen viser korleis ledig likviditet og andre midlar har vore plassert i bank.

SR-bank er kommunen sin hovudbank.

Rentevilkåra på innskot etter denne avtalen er lik NIBOR 3 mnd. frå Noregs Bank + 0,55%. Bankavtalen betyr ikkje at kommunen er forplikta til å plassere ledige midlar hos SR-bank. Renta per 31.12.2017 var 1,36 %.

Kassebeholdninga og bankinnskota har utvikla seg slik som vist i tabellen:

Kasse, bankinnskot	Rekneskap 2017	Rekneskap 2016	Rekneskap 2015	Rekneskap 2014
Kasse	46	42	37	47
Den norske Bank	657	946	2 618	388 391
Sr-bank	359 013	418 887	344 080	0
Sum	359 716	419 875	346 735	388 438

1.1.2 Andre plasseringar

Plasseringar	Rekneskap 2017	Rekneskap 2016	Rekneskap 2015	Rekneskap 2014
Aksjar og andelar	0	0	0	0
Sertifikat	0	0	0	0
Verdipapir	60 307	0	0	0
Sum	60 307	0	0	0

Lindås kommune plasserte 01.08.18 60.000.000 kr i pengemarkedsfondet Pluss Likviditet II.

1.2 Eigne rentevilkår samanlikna med marknadsrenter

1.2.1 Bankinnskot

Renteinntektene av midlar plasserte i bankane dei siste fire åra:

RENTEINNTEKTER AV	Rekneskap 2017	Rekneskap 2016	Rekneskap 2015	Rekneskap 2014
BANKINNSKOT	6 009	6 017	7 836	11 164

Samla er det i 2017 bokført 6 mill. kr i renter frå bankinnskot. Ny hovudbankavtale var ute på anbod 2015, og frå 15.06.2015 inngikk Lindås kommune hovudbankavtale med SR-bank.

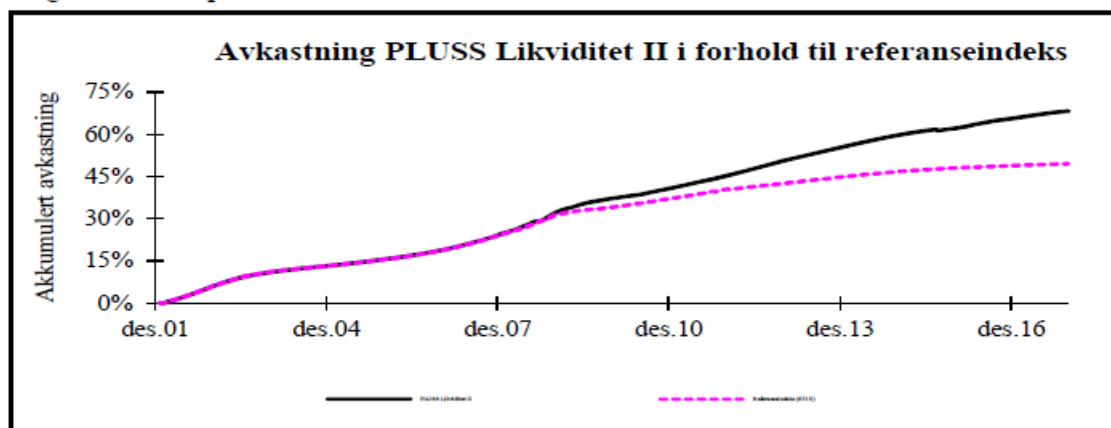
1.2.2 Pengemarkedsfond

Lindås kommune plasserte 01.08.2017 60.000.000 kr i pengemarkedsfondet Pluss Likviditet II. Fondet er per desember 2017 rangert på førsteplass av alle lavrisikofond registrert på Oslo Børs.

Avkastning på fondet var i 2017 1,65%, etter at det er korrigert for forvaltningshonorar.

RENTEINNTEKTER AV	Rekneskap	Rekneskap	Rekneskap	Rekneskap
PENGEMARKEDSFOND	2017	2016	2015	2014
	1 022			

Renteinntektene er reinvestert i fondet etter nedtegning per 31.12.2017, og den bokførte skattepliktige inntekten som er rekneskapsført for 2017 er 365 200 kr.

Benchmark: Oslo Børs Statsobligasjonsindeks, 3 mnd.

1.2.3 Samansetting, rentevilkår/avkastning, vesentlige marknadsendringer og endring i risikoeksponering.

Lindås kommune er utsett for låg finansiell risiko. Det har vore ein endring i samansetninga i 2017, då Lindås kommune per august 2017 plasserte 60 000 000 kr i pengemarkedsfondet Pluss Likviditet II. Fondet har låg risiko,

PLUSS Likviditet II er et alternativ til bankinnskudd og annen plassering av overskuddslikviditet for andelseiere som plasserer store beløp i pengemarkedet. Fondets stabile avkastning gjør det spesielt anvendelig for plassering av kortsiktig likviditet. Fondet har kr. 50 millioner som minimumsinnskudd. Fondet har en lav risikoprofil, og stiller meget strenge krav til soliditeten i de aktuelle plasseringsobjektene, og tilfredsstiller Finanstilsynets regler om 20 prosents kapitalvektning for pensjonskasser. Fondet plasserer dermed kun i stats- og statsgaranterte papirer, papirer utstedt eller garantert av kommuner og fylkeskommuner, samt banker og kredittforetak. Fondene plasserer ikke i industrilån eller ansvarlige lån.

Pengemarkedsfondet plasserer pt. kun i verdipapirer utstedt av bank og bankinnskudd. Porteføljens rentefølsomhet skal ikke overstige 0,5 år. Endringer i rentenivået har derfor liten effekt på kursutviklingen. Avkastningen i fondet vil kunne variere noe fra dag til dag, men vil over tid følge svingningene i pengemarkedsrenten. Det er ingen gebyrer ved tegning eller innløsning av andeler. Andelseiere kan dermed flytte sine midler raskt og kostnadsfritt mellom de rentebærende fondene. Det går normalt to virkedager for å realisere pengene i fondet.

1.2.4 Omtale og vurdering av avvik mellom faktisk forvaltning og rammene i finansreglementet.

Det er avvik mellom Lindås kommune sitt finansreglement, pkt 6.2, Plassering i pengemarknadsfond og faktisk forvaltning. Punkt 6.2 g) sier «Det kan ikkje plasserast meir enn 60 mill. kr i eit enkelt pengemarkedsfond». Lindås kommune har per 31.12.2017 plassert 60,3 mill. kr i fondet Pluss Likviditet II.

Rådmannen vil legge fram løysing eller forslag til løysing i Formannskapet 26.04.2018 og i Kommunestyret 03.05.2018. Dersom avviket ikkje allereie er lukka, vil Formannskapet og Kommunestyret kunne handsame forslag til løysing slik at avviket vert lukka.

2 FORVALTNING AV KOMMUNENS LANGSIKTIGE FINANSIELLE AKTIVA

Tabellen gir oversyn over utlån, aksjar og andelar (i 1000 kr):

Utlån, aksjar og andelar	Rekneskap	Rekneskap	Rekneskap	Rekneskap
	2017	2016	2015	2014
Utlån	179 865	169 125	186 583	186 319
Aksjar og andelar	270 621	267 484	262 839	260 430
Sum	450 486	436 609	449 422	446 749

Sjå pkt. 2.2.1 og 2.2.2 for utfyllande detaljar.

2.1 Fordeling på dei ulike aktivaklassane i kroner (marknadsverdiar) og i prosent av dei samla langsiktige midlane

Aksjar, andelar, obligasjonar og utlån med løpetid utover eit år kan klassifiserast som finansielle anleggsmidlar. Formålet og intensjon med desse vil i stor grad være retningssgjevande sett i høve til klassifiseringa som anleggsmiddel. Døme på finansielle anleggsmidlar er utlån til privatpersonar og bedrifter (etableringslån, utlån til bedrifter - både kommunale og andre), eigenkapitalinnskott i pensjonskassar, kjøp av aksjar og andelar i bedrifter som kommunen har ei spesiell interesse av å engasjera seg i eller som er næringspolitisk eller samfunnsmessig motivert (til dømes attføringsbedrifter, kommunale næringselskap, energiverk o.a.).

Finansielt motiverte investeringar i verdipapir (aksjar, obligasjonar, fond m. v.) vil alltid vera om-løpsmidlar (driftslikviditet) uavhengig av kva tidshorisont kommunen har for denne plasseringa, jf kapittel 2.

2.2 Fordeling på dei ulike anleggsmidlane

2.2.1 Aksjar og andelar

Tabellen gir oversyn over den delen av anleggsmidlane som gjeld kommunen sine aksjar og andelar (i 1000 kr):

Selskaper	2017	2016	Eigarandel
BKK AS	235 016	235 016	1,95 %
Knarvik Industri og Miljø AS	600	600	100,00 %
Landbrukets eieidomsselskap AS	50	50	11,76 %
Lindås tomteselskap AS	2 100	2 100	100,00 %
Gløde AS	150	150	26,55 %
Sambandet Vest AS	367	367	13,75 %
Sum aksjeselskap	238 283	238 283	
Bergen og omland Havnevesen	1 600	1 600	16,00 %
NGIR I/S Interessekapital	40	40	40,00 %
Sum interkommunale selskap	1 640	1 640	
Biblioteksentralen L/L	3	2	
Egenkapitalinnskudd KLP	30 685	27 548	
Stallanemarka borettslag	10	10	
Sum øvrige selskap og andelar	30 698	27 560	
Sum aksjar og andelar	270 621	267 484	

Eigenkapitalinnskottet i KLP er knytt til pensjonsordninga.

Oversyn over utbetalt utbytte dei siste fire åra, som er ført i drifta (i 1000 kr):

UTBYTTE FRÅ SELSKAP	Rekneskap	Rekneskap	Rekneskap	Rekneskap
	2017	2016	2015	2014
BKK	9 857	8 779	7 813	15 611
Lindås tomteselskap AS	0	0	500	3 000
	9 857	8 779	8 313	18 611

Totalt utbetalt utbytte er 9 857 000 kr i 2017. Utbytte er ført i drift.

2.2.2 Utlån

Utviklinga dei siste åra for desse aktiva, i 1000-kr:

Utlån formidlings-/startlån	Rekneskap	Rekneskap	Rekneskap	Rekneskap
	2017	2016	2015	2014
Utlån	167 015	156 127	158 280	161 979

Dette er midlar som kommunen låner i Husbanken, og låner ut vidare til kjøp/bygging av bustad eller refinansiering av bustad. Låna vert sikra med pant i fast eigedom. Utlåna auka med 10,8 mill. kr i 2017.

2.3 Avkastning samanlikna med referanseindeks pr. aktivaklasse og samla

Kommunen har i 2017 henta utbytte frå BKK AS. Avkastninga i prosent på aksjeposten i BKK vil vera avhengig av om ein legg til grunn bokført verdi eller ein verdijustert eigenkapital. Det eksisterer ikkje slik administrasjonen oppfattar det, ein objektiv verdijustert eigenkapital for BKK.

Når det gjeld utlåna, så betalar kundane renter i samsvar med gjeldande regelverk fastsett av Husbanken. Kommunen tek ein margin på + 0,25%.

2.4 Faktisk aktivafordelinga, endringar i risikoeksponering, vesentlege marknadsendringar, og avkastninga i forhold til marknaden og målt mot kommunestyrets budsjetterte avkastning.

Kjøp og sal av aksjar som langsiktig anleggsmiddel skal gjerast som ei investeringsbeslutning og det er kommunestyret som fattar avgjerda.

Når det gjeld utlån, så vert utlånsportefølgja forvalta av Lindorff. Slik rådmannen vurderer det, er den under betryggande oppfølging.

2.5 Avvik mellom faktisk forvaltning og rammene i finansreglementet

Det er ikkje avvik mellom faktisk forvaltning og rammene i finansreglementet. Kjøp og sal av aksjar som langsiktig anleggsmiddel skal gjerast som ei investeringsbeslutning og det er kommunestyret som fattar avgjerda.

Det er gjort vedtak om å plassere 100 000 000 kr langsiktig i tråd med finansreglementet. Lindås kommune har per mars 2018 knytta til seg ein rådgjevar for å bistå i den vidare anbudsprosessen.

3 FORVALTNING AV KOMMUNENS GJELDSPORTEFØLJE OG ØVRIGE FINANSIERINGSAVTALAR

3.1 Opptak av nye lån (inkl. avtaler om finansiell leasing) i 2017

Det vart i 2017 teke opp lån på 163,6 mill. kr til generelle investeringar på til sjølvfinansierande vass-verksutbygging og avløpsrenseanlegg og til vidare utlån (formidlingslån/ startlån gjennom hunbanken)

3.2 Lindås kommune tek opp lån til egne investeringar og til vidare utlån (formidlingslån)

Tabellen gjev oversyn over lån som kommunen har teke opp, korrigert for utlån til andre. Netto lånegjeld pr. innbyggjar er utrekna i kroner.

Lånegjeld	Rekneskap 2017	Rekneskap 2016	Rekneskap 2015	Rekneskap 2014
Langsiktig gjeld	1 253 490	1 190 117	1 108 159	1 139 708
Utlån formidlingslån	-219 981	-220 846	-158 280	-161 979
Sum netto lånegjeld	1 033 509	969 271	949 879	977 729
Netto lånegjeld pr. innbyggjar	65 699	62 105	61 672	65 974

Oversyn over tal innbyggjarar som ligg til grunn for utrekninga av netto lånegjeld pr. innbyggjar:

FOLKETAL	2017	2016	2015	2014
Innbyggjarar pr. 31.12.	15 731	15 607	15 402	14 820

3.3 Konvertering av eldre lån så langt i året.

Ingen eldre lån blei konverterte i 2017.

3.4 Samansetjing og verdi av låneporteføljen fordelt på dei ulike typar av passiva

Summen av alle låna hos dei einskilte bankane, fordelt på formidlingslån/startlån og andre lån:

Långjevarar	Rekneskap 2017	Rekneskap 2016	Rekneskap 2015	Rekneskap 2014	Rekneskap 2017
Formidlingslån					
Husbanken	215 856	216 309	230 519	225 768	20 %
Kommunalbanken	4 125	4 537	4 950	5 362	0 %
Andre lån					0 %
Husbanken	19 384	20 811	22 047	23 253	2 %
Kommunalbanken	1 014 125	948 640	850 643	885 325	78 %
Sum lånegjeld	1 253 490	1 190 297	1 108 159	1 139 708	100 %

3.5 Løpetid for passiva og gjennomsnittleg rentebinding

Husbanklåna har fast rente til og med dei som blei tekne opp i 2010. Husbanklånet som blei tekne opp i 2010 har fast rente 3,7% i 10 år.

3.6 Eigne rentevilkår samanlikna med marknadsvilkår

Rådmannen er ikkje kjent med at det har vore mogeleg å oppnå betre vilkår i marknaden (bankinnskott) enn dei som Lindås kommune no har. For låna i Kommunalbanken har den flytande renta i 2017 vore 1,5%.

Fastrenta vi har for låna i Husbanken er høgare enn den flytande renta.

3.7 Endring i risikoeksponering, gjenverende rentebinding og rentevilkår i forhold til kommunens økonomiske situasjon og situasjonen i lånemarknaden, og føreståande finansierings-/refinansieringsbehov.

Det er ikkje endring i risikoeksponering og gjenverende rentebinding/ vilkår på Lindås kommune sin gjeldsportefølgje.

3.8 Skildring og vurdering av avvik mellom faktisk forvaltning og rammene i finansreglementet

Det er ikkje avvik mellom faktisk forvaltning og rammene i finansreglementet per desember 2017.

4 VURDERING OG KVALITETSSIKRING AV FINANSIELL RISIKO

4.1 Renterisikoen for plasseringar av ledig likviditet og andre midlar berekna for driftsformål og gjeldsporteføljen sett i samanheng

Ledig likviditet og andre midlar berekna for driftsformål er no som nemnt ovanfor utelukkande plasserte i norske bankar, eller i pengemarkedsfond som kun plasserer i stats- og statsgaranterte papirer, papirer utstedt eller garantert av kommuner og fylkeskommuner, samt banker og kredittforetak. Fondene plasserer ikke i industrilån eller ansvarlige lån. Gjelden til Lindås kommune er utelukkande tatt opp i norske bankar, Husbanken og Kommunalbanken.

Ser ein desse to gruppene i samanheng er derfor renterisikoen låg. Aukar p.t. renta for gjelda, vil vi også få høgare renteinntekt for dei plasserte midlane som dekker opp for noko av renteauken.

4.2 Kvalitetssikring

Uavhengig kompetanse skal vurdere rutinane for vurdering og handtering av finansiell risiko, og rutinar for å avdekke avvik frå finansreglementet.

Det er ikkje utarbeidd skriftlege rutinar for finansforvaltninga. Det er viktig at dette vert ein prioritert oppgåve dersom Lindås kommune går frå å plassere midlar i bank til å nytta andre finansinstrument.

24. mars 2018

Janne Sund
Økonomisjef